

Projekt

z dnia 26 listopada 2025 r.
Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W MUROWANEJ GOŚLINIE**

z dnia 9 grudnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta i Gminy Murowana Goślina na
lata 2026-2029**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r., poz.1135) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 z późn. zm.) Rada Miejska w Murowanej Goślinie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta i Gminy Murowana Goślina na lata 2026-2029, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Murowana Goślina.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie 1 stycznia 2026 roku.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII MIASTA I GMINY MUROWANA GOŚLINA NA
LATA 2026-2029
WPROWADZENIE**

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 zwany dalej Programem stanowi kontynuację działań z obszaru profilaktyki uzależnień, rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii realizowanych corocznie i skierowanych do różnych grup odbiorców w gminie Murowana Goślina. Elementem Programu są również działania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym polegające na upowszechnianiu wiedzy dotyczącej tej problematyki. Założenia Programu są zgodne z wytycznymi zawartymi w „Rekomendacjach do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2025 roku”, wydanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. Program będzie realizowany od 1 stycznia 2026 roku do 31 grudnia 2029 roku. Większość planowanych zadań określonych w Programie ma charakter coroczny i długofalowy.

Zasady i sposoby realizacji określone w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 dostosowane są do potrzeb lokalnych, przyjętej strategii i celów działania, ukierunkowanych diagnozą problemów występujących na terenie gminy Murowana Goślina.

Finansową podstawę realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 stanowią dochody gminy z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wpływy z dodatkowych opłat pochodzących z wpływów za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

Zespół Uzależnienia od Alkoholu jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) w 2016 roku z powodu spożycia napojów alkoholowych zmarło 3 miliony osób. Oznacza to, że 1 na 20 zgonów spowodowany jest alkoholem. Co więcej, $\frac{3}{4}$ przypadków śmiertelnych wywołanych alkoholem dotyczyło mężczyzn. Najczęstszą przyczyną zgonów (28%) są urazy – w wyniku wypadków samochodowych, przemocy, samookaleczenia. 21% ofiar alkoholu umiera z powodu chorób układu pokarmowego. Nieco mniej – 19% w wyniku schorzeń sercowo-naczyniowych. Pozostała część to śmiertelne przypadki nowotworów, chorób zakaźnych, zaburzeń psychicznych oraz innych problemów zdrowotnych, w tym padaczki. Łącznie w 2016 roku z powodu nowotworu wywołanego piciem alkoholu zmarło na świecie 400 000 osób. Eksperci WHO podkreślają, że szkodliwe picie alkoholu wywołuje aż 200 chorób i rodzajów urazów. Ogółem za 5,1% globalnego obciążenia chorobami i urazami można winić alkohol¹⁾.

Raport Światowej Organizacji Zdrowia wskazuje, że 2,3 miliarda osób na całym świecie spożywa alkohol. Ponadto ponad połowa światowej populacji (57%, czyli 3,1 mld osób) w wieku 15+ nie piło alkoholu w ciągu ostatnich 12 miesięcy, a 44,5 % (prawie 2,5 mld) – nie piło alkoholu nigdy. Średnie spożycie alkoholu wśród osób, które deklarują picie, wynosi 33 gramy czystego alkoholu etylowego dziennie. Tyle zawierają 2 kieliszki wina (po 150 ml), duże piwo (750 ml) lub dwa kieliszki alkoholu wysokoprocentowego (po 40 ml).

Średnia spożycia alkoholu w Polsce jest najwyższa od lat – według danych GUS w Polsce na jednego mieszkańca przypadało w 2020 roku średnio 9,62 litra czystego alkoholu etylowego²⁾. Z najnowszych badań wynika także, że nadużywanie alkoholu dotyczy ponad 2,5 mln Polaków. W rodzinach z problemem alkoholowym żyje 3-4 mln osób, w tym 1,5-2 mln dzieci. Z kolei 700-900 tys. osób w naszym kraju jest uzależnionych od alkoholu. Kobiety piją mniej alkoholu niż

¹⁾ Global status report on alcohol and health 2018, WHO, 2018. str. 7

²⁾ Źródło: <http://www.parpa.pl/index.php/badania-i-informacje-statystyczne/statystyki>

mężczyźni, a także rzadziej go nadużywają, jednak następstwa zdrowotne występują u nich przy mniejszych dawkach łącznych częściej niż u mężczyzn³⁾. U kobiet częściej rozpoznaje się takie następstwa nadużywania alkoholu, jak alkoholowe uszkodzenie wątroby oraz szkody zdrowotne w zakresie układu sercowo-naczyniowego i mózgu, także wystąpienie zaburzeń w obrębie mięśni szkieletowych i miokardiopatii. Ponadto kobiety uzależnione od alkoholu osiągają gorsze wyniki testów psychomotorycznych i pamięci niż mężczyźni. Umieralność kobiet nadużywających alkoholu jest wyższa niż mężczyzn, przy czym główne jej przyczyny to: alkoholowe uszkodzenie wątroby, zapalenie trzustki, wypadki, przemoc, samobójstwa, nowotwory i choroby serca. Jedną z istotnych różnic jest osiąganie przez kobiety wyższego stężenia alkoholu we krwi przy takiej samej dawce alkoholu na kilogram wagi ciała, co wynika z mniejszej procentowej zawartości wody w organizmie.

Rozdział 1.

Diagnoza rozmiarów problemów alkoholowych.

W planowaniu i prowadzeniu działań mających na celu profilaktykę i rozwiązanie problemów alkoholowych bardzo ważne jest dokładne rozpoznanie skali problemów na terenie gminy, wzorów zachowań związanych z konsumpcją napojów alkoholowych, struktury spożycia oraz zaburzeń życia społecznego i rodzinnego wywołanego alkoholem. Do przygotowania tej części dokumentu wykorzystano głównie dane z lokalnego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz wyniki badań z dokumentu Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych - 2025, przygotowanej przez Małopolskie Centrum Profilaktyki na zlecenie Ośrodka Pomocy Społecznej, w którym za pomocą ankiet badano obszary dotyczące ogólnej wiedzy i opinii mieszkańców, ich doświadczeń osobistych oraz postrzegania zjawiska uzależnień w najbliższym otoczeniu. Badania przeprowadzono w trzech grupach reprezentujących różne lokalne środowiska:

- dorośli mieszkańcy - 64 osoby,
- dzieci i młodzież szkolna - 55 uczniów, w badaniu wzięło udział 14 uczniów klas 4-6 oraz 41 uczniów klas 7-8,
- sprzedawcy napojów alkoholowych -15 osób.

1.1. Dane z lokalnego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

W latach 2022-2024 Ośrodek Pomocy Społecznej objął wsparciem odpowiednio 153, 144 i 162 rodziny. Wśród nich istotną grupę stanowiły rodziny zmagające się z problemem uzależnień. W 2022 i 2023 roku było ich po 24, natomiast w 2024 roku liczba ta wzrosła do 28. Wzrost ten może świadczyć o rosnącej skali problemu uzależnień w środowisku lokalnym lub większej gotowości rodzin do sięgania po pomoc. Szczegółowe dane odnośnie liczby rodzin korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2022-2024 przedstawia tabela 1.

Tabela. 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2022-2024.

Liczba rodzin	2022 r.	2023 r.	2024 r.
ogółem:	153	144	162
w tym rodziny korzystające ze świadczeń z powodu problemów uzależnień	24	24	28

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej.

Z informacji uzyskanych z Komisariatu Policji w Murowanej Goślinie wynika, że w 2022 roku ujawniono 34 przypadki kierowania pojazdami w stanie nietrzeźwym, w 2023 roku - 23 przypadki a w 2024 roku - 11. Wszystkie sprawy zostały przekazane do Prokuratury Rejonowej w Poznaniu. W 2022 roku odnotowano 103 kolizje w ruchu drogowym, w tym 2 spowodowane przez osoby będące pod wpływem alkoholu. W 2023 roku zgłoszono 103 kolizje, w tym 1 spowodowana przez osobę będącą pod wpływem alkoholu. W 2024 roku zarejestrowano 109 kolizji, w tym 1 spowodowana przez osobę będącą pod wpływem alkoholu.

³⁾ Źródło: <http://www.parpa.pl/download/rozdzial03.pdf>

Tabela 2.: Kierowanie pojazdami w stanie nietrzeźwym w latach 2022-2024.

Kierowanie pojazdami w stanie nietrzeźwym w latach	Podejrzani
2022 r.	34
2023 r.	23
2024 r.	11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Murowanej Goślinie.

W 2022 roku funkcjonariusze Komisariatu Policji w Murowanej Goślinie wystawili 19 mandatów za spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych (art.43¹ ustawy o wychowywaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi). W 2023 roku były to 33 mandaty a 2024 roku 41 mandatów. Straż Miejska wystawiła z tego samego tytułu w 2022 roku - 14 mandatów, w 2023 roku - 11 mandatów a w 2024 roku - 25 mandatów. W tabeli 3 przedstawiono ujawnione przez Komisariat Policji i straż Miejską przypadki spożywania alkoholu wbrew zakazom w latach 2022 - 2024.

Tabela 3.: Ujawnione przypadki spożywania alkoholu wbrew zakazom w latach 2022-2024.

Ujawnione przypadki spożywania alkoholu wbrew zakazom	Ogólna liczba podejrzanych
2022 r.	33
2023 r.	44
2024 r.	66

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komisariatu Policji oraz Straży Miejskiej w Murowanej Goślinie.

W 2022 roku doprowadzono do Ośrodka dla Osób Nietrzeźwych 63 osoby będące pod wpływem alkoholu, w 2023 roku 62 osoby, a w 2024 roku 70 osób. Straż Miejska przekazała do Izby Wytrzeźwień w latach 2023 – 2024 po 8 osób.

W poprzednich latach w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, udzielono pomocy dzieciom pochodzącym z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym lub narażonych na takie zagrożenie. Wsparcie to realizowano poprzez organizację zajęć opiekuńczo - wychowawczych, ukierunkowanych na profilaktykę uzależnień oraz przeciwdziałanie przemocy. W tabeli 4 przedstawiono liczbę dzieci korzystających z zajęć opiekuńczo - wychowawczych w latach 2022-2024.

Tabela 4.: Uczestnicy zajęć opiekuńczo-wychowawczych w latach 2022-2024.

Zajęcia opiekuńczo-wychowawcze	Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach w 2022 r.	Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach w 2023 r.	Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach w 2024 r.
„Słoneczni” Długiej Goślinie	30	30	30
„Pogodni” Białężynie	30	30	30

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej.

W 2025 roku w Przebądowie utworzono trzeci oddział zajęć opiekuńczo-wychowawczych „Magiczny Zakątek”, do którego dołączyło 27 uczestników.

W latach 2022-2024 w Gminie Murowana Goślina zrealizowano szereg ważnych działań profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży, nauczycieli i rodziców. Każde dziecko, rodzic oraz nauczyciel ma możliwość wielokrotnego uczestnictwa w programach o różnym charakterze.

W 2022 roku wdrożono programy rekomendowane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom takie jak „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”, „Spójrz inaczej”, „Unplugged” oraz organizowano debaty profilaktyczne, w których udział wzięło około 5660 uczniów, 87 nauczycieli i 80 rodziców.

W roku 2023 zakupiono programy profilaktyki uniwersalnej, takie jak „Bezpieczniej w dorosłości”, Trening Umiejętności Społecznych (TUS), prelekcje, spektakle teatralne, działania z zakresu rozwijania asertywności oraz program „ARS – jak dbać o miłość”. Programy objęły 5733 uczniów, 124 nauczycieli i 123 rodziców.

W roku 2024 realizowano, m.in. „Poruszające bajki o emocjach”, „Wspólne kroki w cyberświecie”, „Most tolerancji”, „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Unplugged”, a dodatkowo skupiono się na aktualnych zagadnieniach zdrowia psychicznego, organizując działania pod hasłem „Uzależnienia i choroby cywilizacyjne – depresja”. Włączono również działania skierowane do seniorów i całych rodzin, np. „Seniorze – zadbaj o swoje bezpieczeństwo” czy „Udane wakacje – bezpieczne wakacje”. W 2024 roku liczba dorosłych uczestników znacznie wzrosła – w działaniach wzięło udział około 4195 uczniów, 126 nauczycieli oraz aż 677 rodziców. Wzrost zaangażowania rodziców może świadczyć o rosnącej świadomości i chęci współpracy rodzin w działaniach profilaktycznych. Zróżnicowanie tematyczne i metodyczne programu umożliwia trafne reagowanie na zmieniające się potrzeby uczniów oraz całych środowisk szkolnych. Wszystkie działania służyły wzmocnieniu kompetencji psychospołecznych i promowaniu zdrowych wyborów życiowych. Programy te przyczyniają się do ograniczania zachowań ryzykownych wśród młodzieży oraz budowania silnego systemu wsparcia.

W rejestrach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych figurują 423 osoby (stan na 31.07.2025 roku) zgłoszone przez członków rodziny, pracowników socjalnych, Policję i inne osoby celem rozpoczęcia procedury zobowiązania do leczenia uzależnienia od alkoholu. W 2024 roku wpłynęło 18 wniosków o zobowiązanie do leczenia uzależnienia od alkoholu, a w 2025 roku (stan na 31.07.2025 roku) – 11 wniosków z tego aż 6 wniosków dotyczy kobiet. Jest to bardzo niepojęty fakt, gdyż we wcześniejszych latach postępowania o zobowiązanie do leczenia uzależnienia wobec kobiet stanowiły zdecydowaną mniejszość (3 postępowania wobec kobiet na 18 w 2024 roku a w 2023 roku – 2 postępowania na 19). Z obserwacji członków Gminnej Komisji wynika, że jednym z głównych powodów sięgania przez kobiety po alkohol są trudne doświadczenia życiowe, trudności związane z godzeniem obowiązków zawodowych z domowymi oraz problemy emocjonalne i stany depresyjno-lękowe. Kobiety spożywają alkohol głównie w samotności i w ukryciu, wtedy kiedy inni domownicy już śpią. Alkohol dla kobiet, jest jednym ze sposobów szybkiego doznania ulgi i odprężenia - „swoistym lekarstwem na trudy dnia codziennego”. Szczegółowe dane odnośnie sposobu postępowania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zgłoszonych przypadkach w latach 2022-2024 przedstawia tabela 5.

Tabela 5: Procedura postępowania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2022-2024.

GKRPA	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Liczba złożonych wniosków o wszczęcie procedury zobowiązania do leczenia uzależnienia od alkoholu	12	19	18
Liczba osób zmotywowanych do dobrowolnego poddania się leczeniu odwykowemu	2	3	3
Osoby skierowane na badanie przez biegłych	12	14	12
Liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu uzależnienia	13	11	6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GKRPA w Murowanej Goślinie.

W latach 2022-2024 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych spotykała się na posiedzeniach po 24 razy. W 2024 roku zaprosiła na posiedzenia celem przeprowadzenia rozmów wspierająco - motywujących 25 członków rodzin osób podejrzanych o uzależnienie oraz na rozmowy interwencyjno- motywujące 25 osób podejrzanych o uzależnienie od alkoholu.

Gminna Komisja w 2024 roku zaopiniowała 8 wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych a w 2025 roku 4 wnioski (stan na 31.07.2025 r.) Na terenie gminy ulokowanych jest 48 punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Biorąc pod uwagę ogólną liczbę mieszkańców (16 321 - stan na 31.12.2024 r.) w stosunku do punktów sprzedaży napojów alkoholowych wynika, że na jeden punkt sprzedaży przypada 340 mieszkańców. Dane te wskazują, na bardzo dużą dostępność napojów alkoholowych na terenie gminy. Na podstawie upoważnień Burmistrza Miasta i Gminy Murowana Goślina członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2024 roku przeprowadzili kontrolę w dwóch punktach sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

1.2. Dane z dokumentu Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych

Z badań przeprowadzonych wśród uczniów Szkół Podstawowych w Murowanej Goślinie wynika, że 22% uczniów klas 4-6 szkoły podstawowej oraz aż 54% uczniów klas 7-8 dostrzega, że ich rówieśnicy sięgają po alkohol. To wyraźny sygnał ostrzegawczy, który pokazuje skalę zjawiska i podkreśla, jak ważna jest intensywna edukacja profilaktyczna prowadzona już od najmłodszych lat. Potwierdzeniem są próby zakupu alkoholu przez nieletnich, które wciąż mają miejsce. Aż 26% sprzedawców przyznaje, że spotyka się z takimi sytuacjami kilka razy w roku, a 7% deklaruje, że zdarzają się one nawet kilka razy w miesiącu. Dane te jasno pokazują, że problem nieletnich klientów jest realny i wymaga wzmocnienia nadzoru oraz działań zapobiegawczych. Zaledwie 3% mieszkańców spróbowało alkoholu dopiero po ukończeniu 18 roku życia. Prawie połowa badanych 47% po raz pierwszy sięgnęła po alkohol w wieku 13-15 lat, a kolejne 50% w wieku 16-18 lat⁴⁾. Wyniki te wyraźnie pokazują, że kontakt z alkoholem następuje bardzo wcześnie, co potwierdza konieczność prowadzenia działań profilaktycznych już w szkole podstawowej.

Choć młodzi ludzie są narażeni na liczne ryzyka, warto podkreślić także istnienie czynników chroniących – szczególnie tych związanych z relacjami rodzinnymi, więzią z nauczycielami i kontaktami rówieśniczymi.

Relacje rodzinne są oceniane bardzo dobrze, szczególnie wśród młodszych uczniów – aż 100% dzieci z klas 4-6 i 91% z klas 7-8 zadeklarowało dobre lub bardzo dobre więzi z opiekunami. To pokazuje, że silna rodzina może stanowić ważny czynnik chroniący przed zrachowaniami ryzykownymi. Nieco słabsze są natomiast relacje z nauczycielami. W klasach 4-6 aż 71% uczniów wskazuje na dobre lub bardzo dobre kontakty z pedagogami, jednak w klasach 7-8 odsetek ten spada do 61%. Wyniki te sugerują potrzebę wzmocnienia więzi ucznia z nauczycielem, szczególnie w starszych rocznikach, aby budować poczucie bezpieczeństwa i zaufania. Ważnym obszarem są również relacje rówieśnicze – w młodszych klasach aż 100% uczniów ocenia je pozytywnie, natomiast w starszych już tylko 80%. To wskazuje na konieczność wspierania integracji grupowej i rozwijania umiejętności społecznych wśród starszej młodzieży.

Wczesny kontakt z alkoholem to jednak tylko jeden z wielu problemów, z którymi mierzą się dzieci i młodzież. Równie poważnym wyzwaniem są miejsca i okoliczności spożywania alkoholu, obecność narkotyków w otoczeniu, uzależnienia cyfrowe, przemoc oraz sięganie po napoje energetyczne. Dane pokazują skalę zagrożeń i wyraźnie wskazują na konieczność działań profilaktycznych.

Ogólnopolskie badania w ramach Europejskiego Programu Badań Ankietowych w Szkołach na Temat Używania Alkoholu i Narkotyków ujawniły, że to właśnie alkohol jest substancją psychoaktywną, po którą nastolatki sięgają najczęściej. Ponad 90% nastoletnich dzieci deklaruje spożywanie alkoholu, a ponad 65% siedemnastolatków upiło się co najmniej raz. Niestety, blisko co czwarty rodzic (21% kobiet i 26% mężczyzn) wyraziłoby zgodę na to, by dziecko spróbowało alkoholu przed osiągnięciem pełnoletności. Społeczne przyzwolenie na spożycie alkoholu prowadzi do tego, że po alkohol sięgają coraz młodsi⁵⁾.

1.3. Diagnoza rozmiarów problemów narkotykowych.

Wyniki badania ESPAD wskazują na znacznie niższy poziom rozpowszechnienia używania wśród polskiej młodzieży substancji nielegalnych (narkotyki, dopalacze) niż legalnych, zwłaszcza

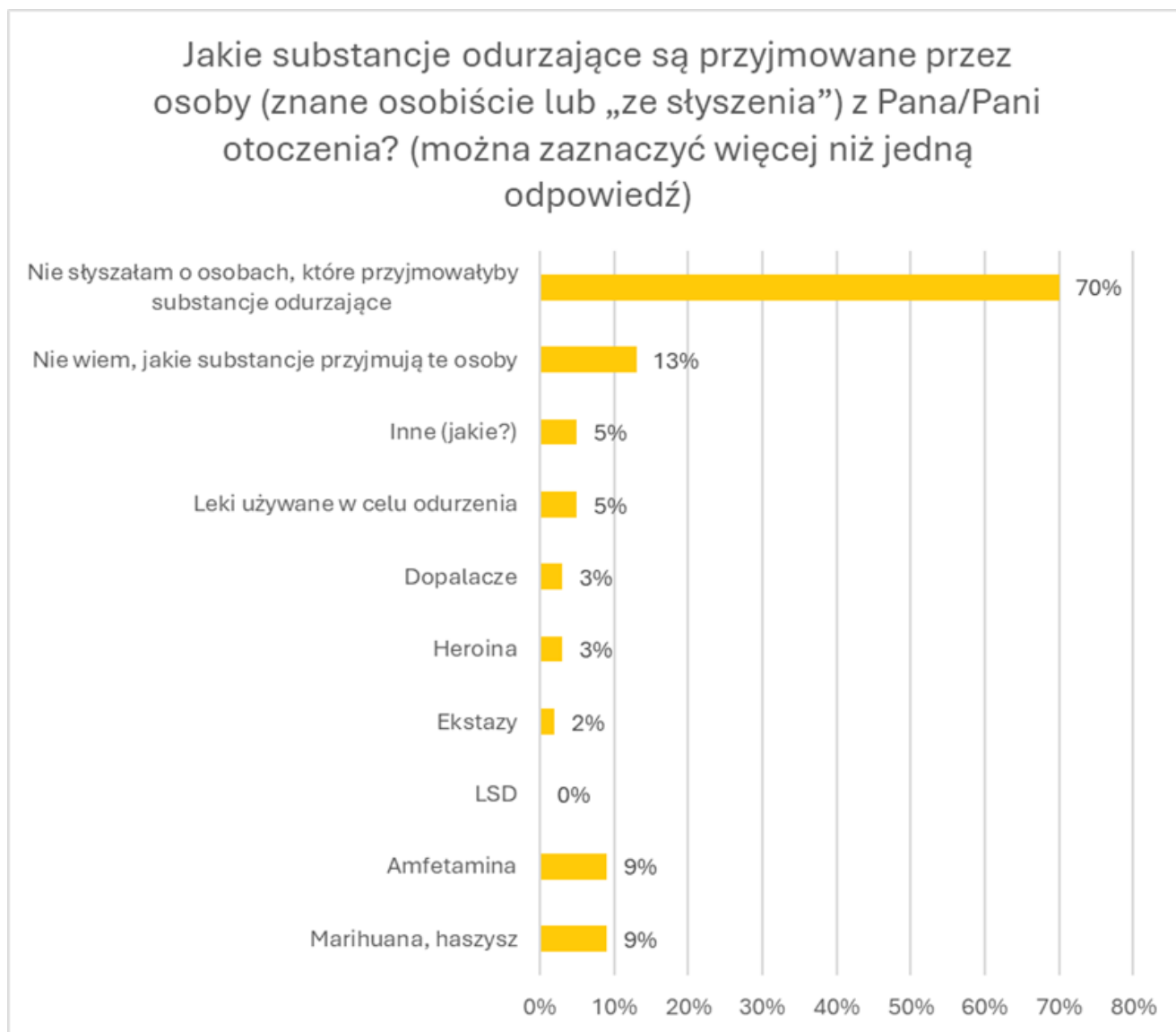
⁴⁾ Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych - Murowana Goślina 2025 r.

⁵⁾ <https://odnowa24h.pl/alkoholizm-wsrod-mlodziezy-jakie-sa-jego-przyczyny-i-skutki/>

alkoholu i tytoniu. Większość badanych nigdy po substancje nielegalne nie sięgała. Wśród tych, którzy mają za sobą takie doświadczenia większość stanowią osoby, które co najwyżej eksperymentowały z marihuaną lub haszyszem. Dane z ogólnopolskich badań przeprowadzonych w latach 2018 - 2019 wskazują, że odsetek osób, które miały kontakt z narkotykami w ciągu ostatniego roku w Polsce jest prawie piętnastokrotnie niższy od odsetka osób mających kontakt z alkoholem. Używanie alkoholu w ciągu ostatniego roku odnotowano w Polsce na poziomie 79,9% (badanie z 2018 roku), podczas gdy w przypadku narkotyków odsetek wyniósł 5,4% (dane dla osób w wieku 15-64 lata)⁶⁾.

86% mieszkańców Gminy Murowana Goślina twierdzi, że nie ma w swoim otoczeniu osób, które przyjmują narkotyki lub dopalacze. 1% twierdzi, że zna jedną osobę przyjmującą substancje odurzające, 5% zna od 2 do 5 osób, 5% zna od 6 do 10 osób oraz 3% zna ponad 10 osób. 9% badanych wskazuje najczęściej na marihuanę i haszysz, 9% na amfetaminę, 5% na leki jako substancje przyjmowane w celu odurzenia a 70% nie słyszało o osobach, które przyjmowałyby substancje odurzające. 13% nie wie, jakie substancje przyjmują te osoby. 97% respondentów wskazało, że nie wie, gdzie może nabyć substancje psychoaktywne takie, jak narkotyki czy dopalacze. Informacje na temat rodzaju przyjmowanych substancji odurzających przez osoby znane z otoczenia przedstawia wykres 1.

Wykres 1. Jakie substancje odurzające są przyjmowane przez osoby z Pani/Pana otoczenia.

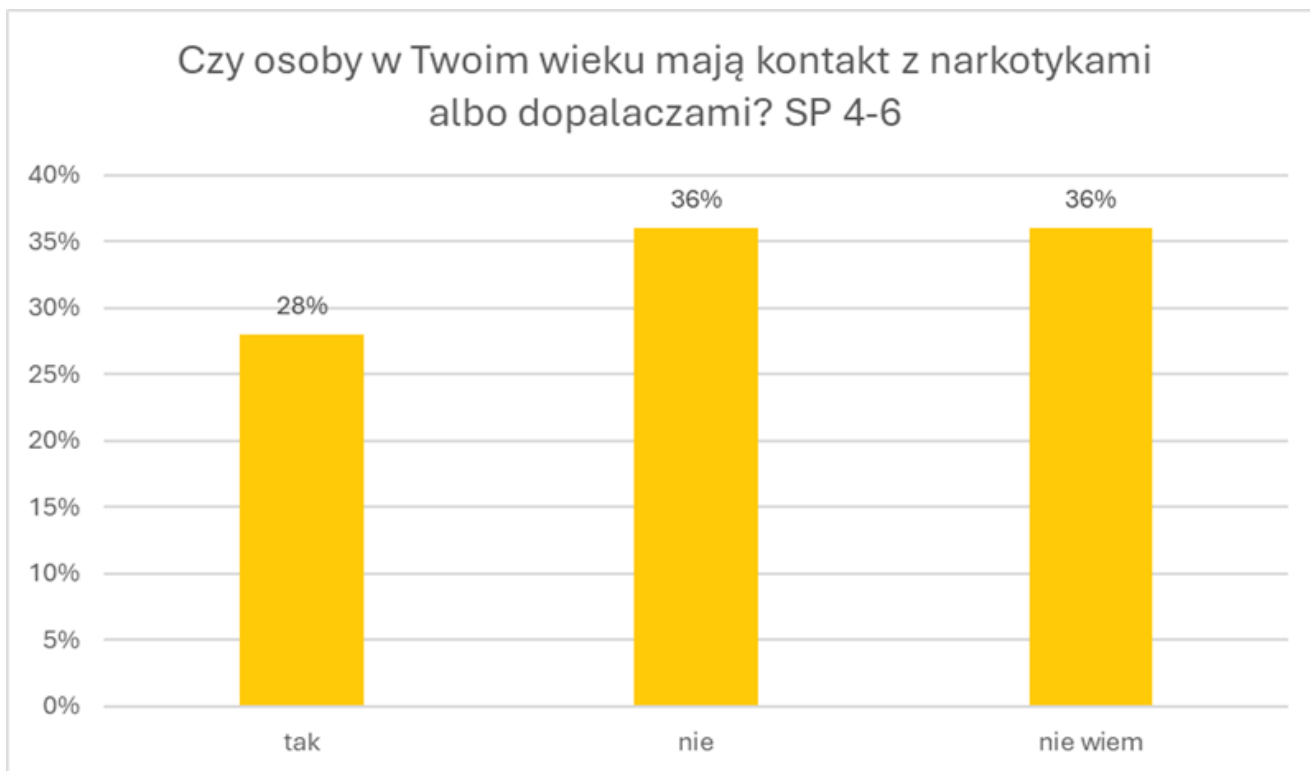

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych - gmina Murowana Goślina 2025 rok.

⁶⁾ Raport 2023. Uzależnienia w Polsce str. 14.KCPU

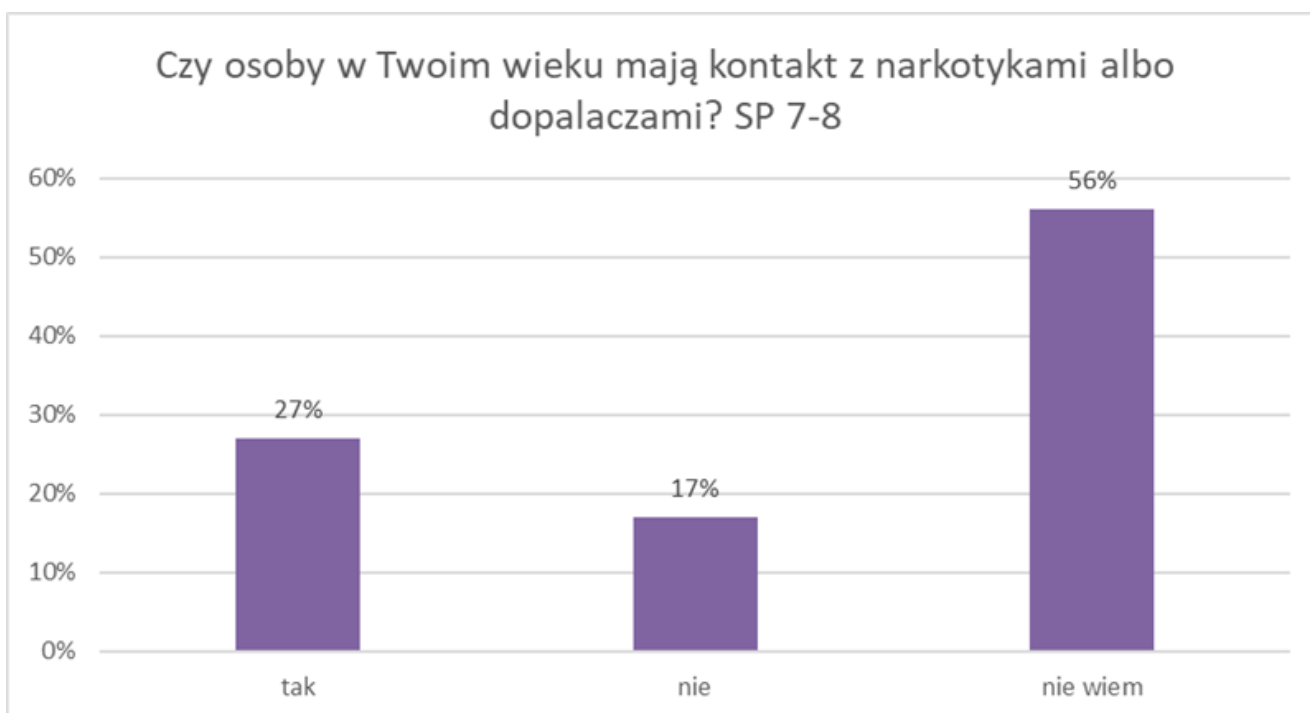
Wyniki badań wskazują, że niektórzy uczniowie mogą przejawiać problemy związane z przyjmowaniem narkotyków: 28% uczniów klas 4-6 oraz 27% uczniów klas 7-8 wskazuje, że ich rówieśnicy mają kontakt z narkotykami albo z dopalaczami. 36% uczniów klas młodszych oraz 56% uczniów klas starszych nie ma takiej wiedzy. Odpowiedzi wskazane przez badanych uczniów szkół dotyczące kontaktów ich rówieśników z narkotykami lub dopalaczami przedstawiają wykresy 2 i 3.

Wykres 2. Czy osoby w Twoim wieku (klasy 4-6 SP) mają kontakt z narkotykami albo dopalaczami?

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych - gmina Murowana Goślina 2025 rok.

Wykres 3: Czy osoby w Twoim wieku (klasy 7-8 SP) mają kontakt z narkotykami albo dopalaczami?

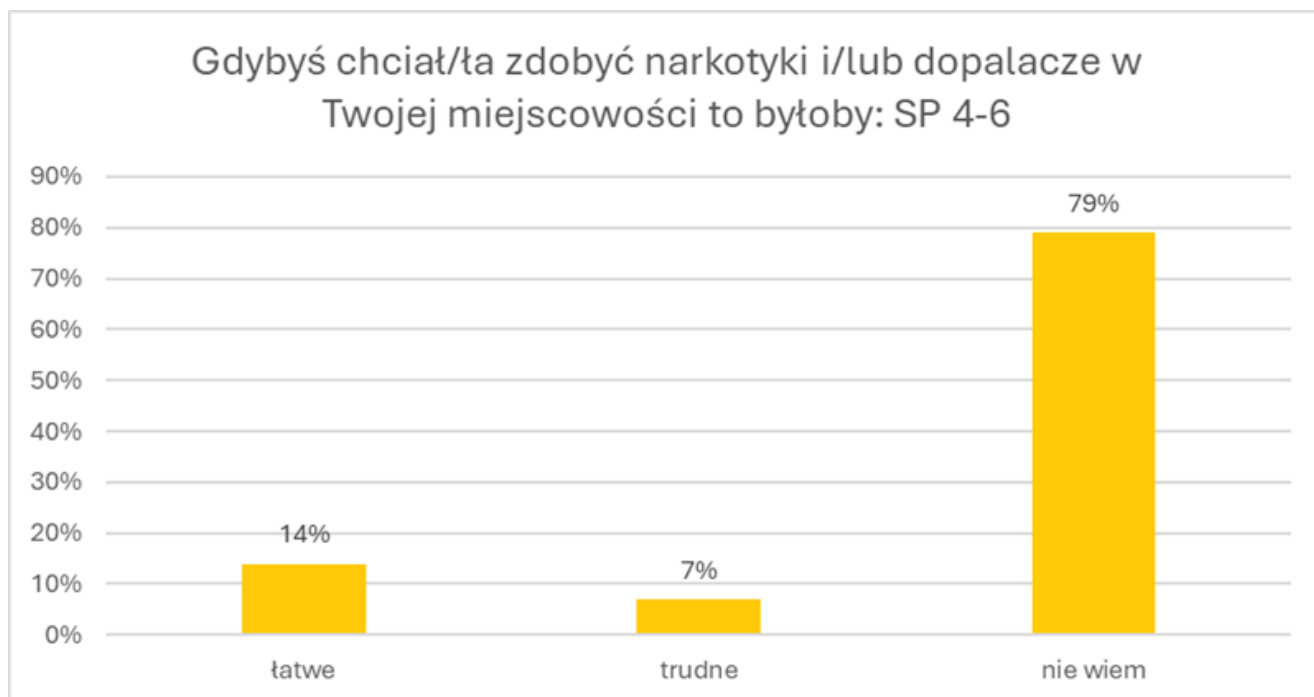

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych gmina Murowana Goślina 2025 rok.

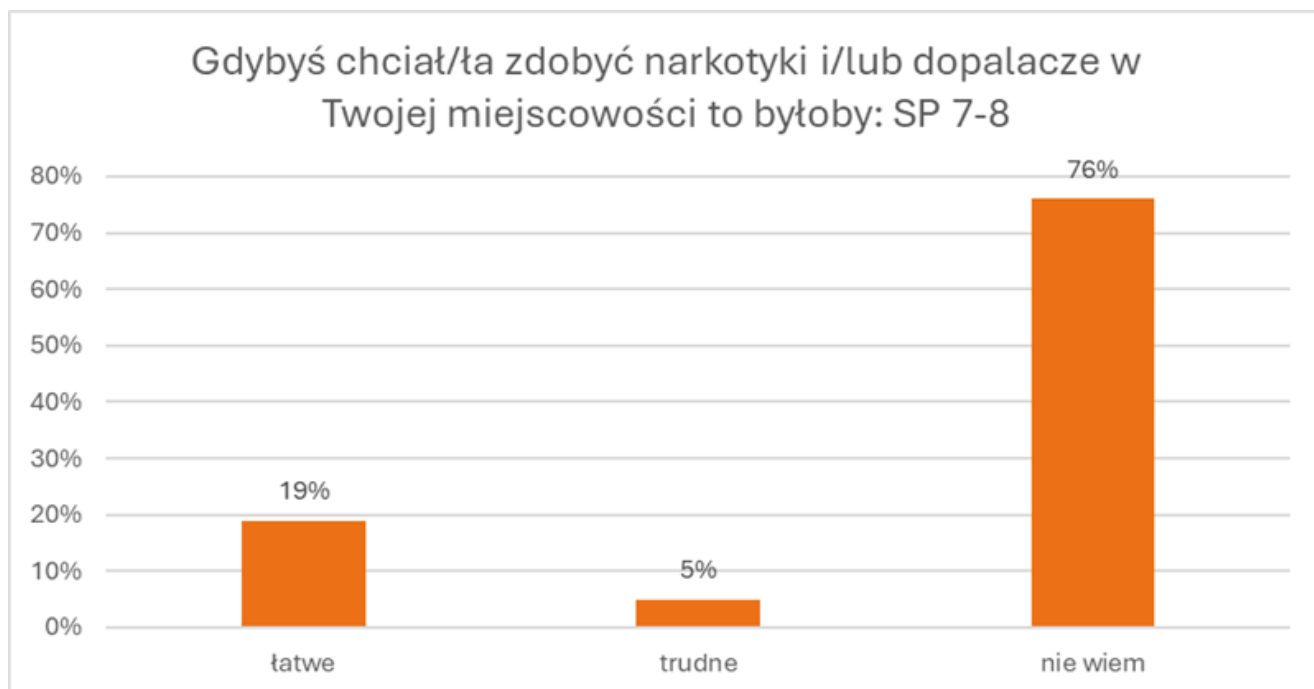
Uczniowie zostali poproszeni o ocenę dostępności narkotyków/dopalaczy w ich lokalnym środowisku. Badani w większości nie wiedzą, czy pozyskanie owych środków psychoaktywnych byłoby w ich otoczeniu łatwe, czy też trudne: SP 4-6 – 79%, SP 7-8 – 76%. Jednakże 14% uczniów klas 4-6 oraz 19% uczniów klas 7-8 zaznaczyło, że byłoby to łatwe. Pozostali ankietowani odpowiedzieli, że pozyskanie narkotyków/dopalaczy w ich środowisku lokalnym byłoby trudne: SP 4-6 – 7%, SP 7-8 – 5%. Dane uzyskane w ramach badania przedstawiają wykres 4 i 5 odpowiednio w dwóch grupach wiekowych.

Wykres 4. Czy zdobycie narkotyków/dopalaczy jest łatwe? Pytanie dla uczniów klas 4-6.

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych - gmina Murowana Goślina 2025 rok.

Wykres 5: Czy zdobycie narkotyków/dopalaczy jest łatwe? Pytanie dla uczniów klas 7-8.

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych - gmina Murowana Goślina 2025 rok.

Zdecydowana większość najmłodszych uczniów (86%) nie zna miejsc, w których można kupić narkotyki lub dopalacze, a najczęściej wskazywane lokalizacje to inne miejsca (7%), oraz osiedle (7%). Większość uczniów (88%) z klas 7-8 nie zna miejsc, gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze, choć niektórzy wskazują na osiedle (7%), na dyskotekę (7%), na szkołę i okolicę (2%) oraz na boisko sportowe (2%). 22% wskazuje na „inne miejsca”.

1.4. Uzależnienia behawioralne.

Dotychczas najwięcej niepokoju, jeżeli chodzi o dzieci, które dorastają i wkraczają w wiek nastoletni, budziły takie problemy jak ryzyko sięgnięcia przez nie po różnego rodzaju substancje psychoaktywne. To, co obecnie zaczyna niepokoić coraz bardziej, to wciąż pojawiające się nowe formy uzależnień behawioralnych.

W ramach przygotowywania dokumentu Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych zapytano uczniów, o to które ze zjawisk społecznych jest obecne w ich otoczeniu. Uczniowie za najbardziej popularne w ich otoczeniu wybrali: uzależnienie od Internetu (SP 4-6 – 65%; SP 7-8 – 80%) oraz uzależnienie od smartfona (SP 4-6 – 71%; SP 7-8 – 78%). Szczegółowe odpowiedzi wskazane przez uczniów przedstawia tabela 6.

Tabela 6. Powszechność zjawisk występujących w środowisku dzieci i młodzieży.

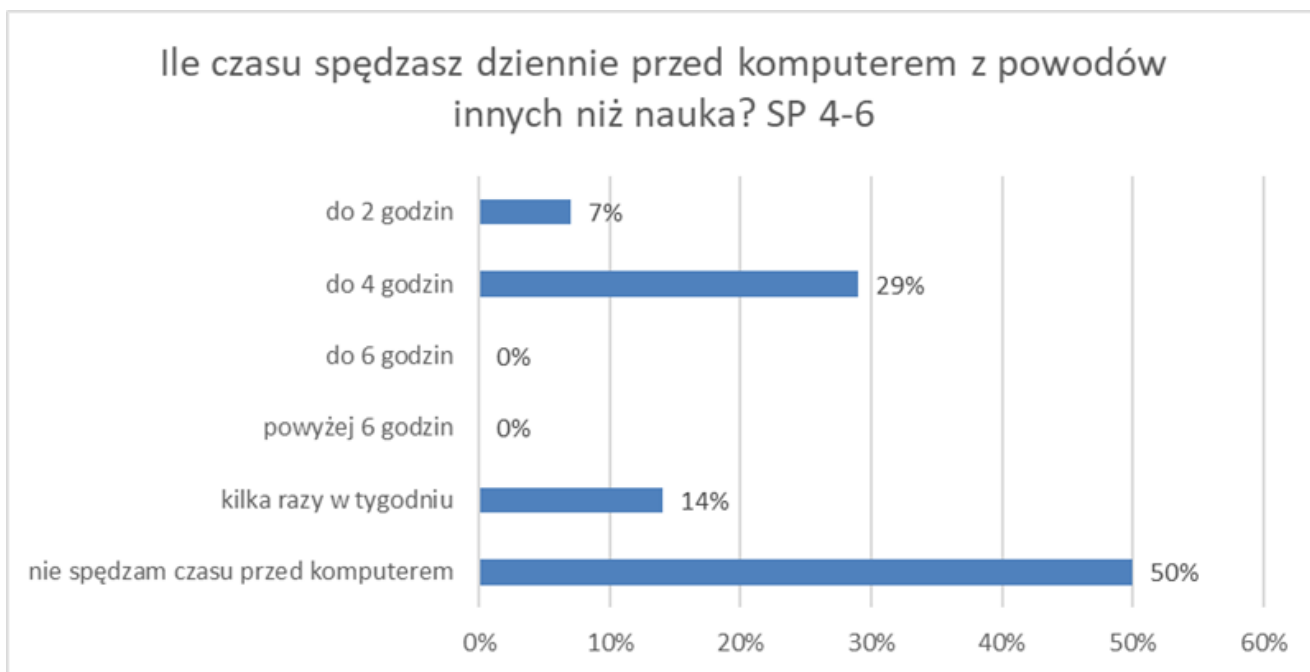
Czy w Twoim otoczeniu jest obecne następujące zjawisko? SP 4-6	Popularne	Czasem występuje	Występuje bardzo rzadko	Nie występuje
Zakupoholizm	7%	14%	7%	72%
Uzależnienie od Internetu (Sieciolizm)	29%	36%	14%	21%
Uzależnienie od hazardu (gry na pieniądze, zakłady sportowe)	14%	0%	14%	72%
Zaburzenia odżywiania (bulimia, anoreksja, jedzeniowolizm)	21%	22%	14%	43%
Uzależnienie od smartfona (mediów społecznościowych)	57%	14%	7%	22%

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych - gmina Murowana Goślina 2025 rok.

Komputer, który stał się nieodłącznym elementem życia osób dorosłych zaczął jednocześnie coraz częściej zastępować dzieciom kontakty z rodziną, zabawy z rówieśnikami, czytanie książek czy uprawianie sportu. Dla wielu dzieci stał się podstawową formą spędzania czasu i to nie tylko tzw. wolnego. Zbyt wczesne, a szczególnie niekontrolowane przez dorosłych, korzystanie z komputera powoduje, że zamiast doskonałego narzędzia kształcenia i rozwoju oraz źródła radości – komputer staje się źródłem wielu zagrożeń i problemów⁷⁾. W badaniu, dzieci wskazywały, że w ten sposób spędzają do 2 godzin dziennie (SP 4-6 – 7%; SP 7-8 – 20%;) do 4 godzin dziennie (SP 4-6 – 29%; SP 7-8 – 34%). Znacznie niepokoją odsetki ankietowanych, którzy zaznaczyli, że spędzają przed komputerem powyżej 6 godzin dziennie (SP 4-6 - 0%, SP 7-8 – 15%). Do 6 godzin korzysta 7% uczniów SP 7-8. Uzyskane wyniki w praktyce mogą oznaczać, że po przyjeździe ze szkoły korzystanie z komputera jest dla wielu uczniów jedyną formą spędzania czasu. Uczniowie, którzy korzystają z komputera powyżej 6 godzin dziennie mogą przejawiać symptomy uzależnienia. Szczegółowe odpowiedzi wskazane przez dzieci przedstawia wykres 6 i wykres 7.

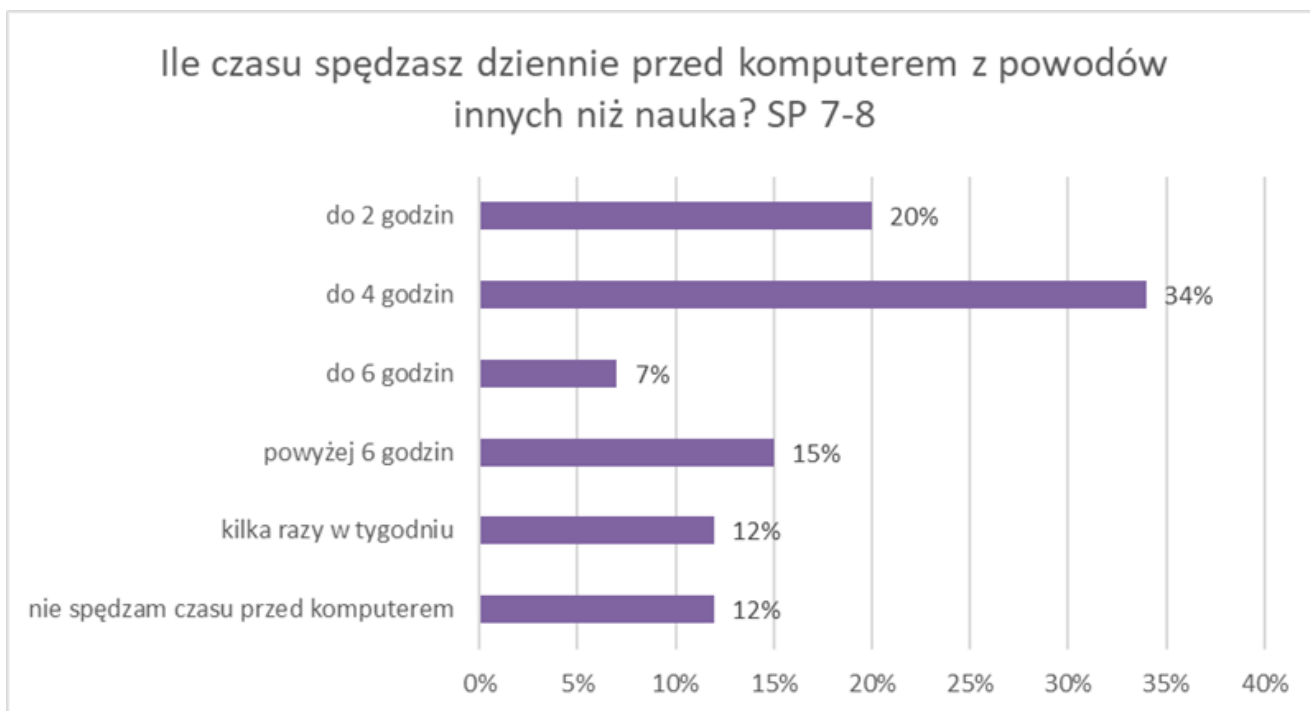
Wykres 6. Czas spędzany dziennie przed komputerem przez uczniów klas 4-6.

⁷⁾ <https://www.uzaleznieniabehawioralne.pl/sieciolizm/dziecko-i-komputer/>

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych- gmina Murowana Goślina 2025 rok.

Wykres 7. Czas spędzany dziennie przez uczniów klas 7-8 przed komputerem.

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych- gmina Murowana Goślina 2025 rok.

Nadmierne korzystanie z Internetu staje się dziś niezwykle poważnym problemem społecznym. Na ryzyko uzależnienia szczególnie narażone są dzieci i młodzież, dla których Internet jest nieodłącznym elementem ich codziennej aktywności, życia społecznego oraz rozrywki. Badania pokazują, że problem staje się coraz poważniejszy i wymaga szybkiej reakcji rodziców, opiekunów i pedagogów. W Polsce 23% badanych nastolatków (w wieku 11–16 lat) stwierdziło u siebie przynajmniej jeden z badanych symptomów nadużywania Internetu. Najczęściej występujący symptom to surfowanie po Internecie nawet wtedy, kiedy to specjalnie nie jest interesujące (38%) oraz zaniedbywanie rodziny, znajomych i nauki szkolnej (35%)⁸⁾. 29%

⁸⁾ L. Kirwil L., Polskie dzieci w Internecie. Zagrożenia i bezpieczeństwo – część 2. Częściowy raport z badań EU Kids Online II, SWPS, Warszawa 2011.

uczniów klas 4- 6 oraz 17% uczniów klas 7-8 deklaruje, że brak dostępu do Internetu nie miałby dla nich znaczenia. Aczkolwiek, spora część uczniów przyznaje, że odczułaby brak dostępu do Internetu (SP 4-6 – 71%; SP 7-8 – 83%).

Współczesne telefony komórkowe, a zwłaszcza smartfony, oferują tak szeroki wachlarz funkcji i aplikacji, że ich pierwotna rola – czyli prowadzenie rozmów – zesłała na dalszy plan. Urządzenia te, dzięki dostępowi do Internetu, stały się narzędziem organizującym codzienne życie niemal w każdym jego aspekcie: od pracy i nauki, przez kontakty towarzyskie, aż po dostęp do informacji, rozrywki, sportu czy zakupów. Dla wielu osób smartfon stał się wręcz nieodzowny – do tego stopnia, że trudno im funkcjonować bez niego. Tak intensywne korzystanie z telefonu coraz częściej przybiera formę nadużywania, a w skrajnych przypadkach prowadzi do zjawiska określanego mianem fonoholizmu. Nadmierne używanie smartfonów jest szczególnie widoczne wśród młodzieży, co rodzi poważne obawy. Warto jednak zaznaczyć, że termin „uzależnienie od telefonu” ma charakter umowny – w oficjalnych klasyfikacjach chorób i zaburzeń, takich jak ICD-10 czy DSM-V, nie funkcjonuje jeszcze jako odrębna jednostka diagnostyczna⁹⁾.

Rozdział 2.

Cele oraz zadania do realizacji.

Głównym celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Murowana Goślina na lata 2026 – 2029 jest ograniczenie skali problemów wynikających z używania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych poprzez:

- zapewnienie ciągłości działań o charakterze terapeutycznym, edukacyjnym i doradczym dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków i ich rodzin,
- prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych w środowisku lokalnym dotyczących uzależnień od alkoholu i narkotyków i uzależnień behawioralnych oraz przeciwdziałanie przemocy z nimi związanej.

Program adresowany jest do następujących grup:

1. Rodzin zagrożonych problemem uzależnień oraz rodzin, w których uzależnienie już występuje – ponieważ wymagają one wsparcia w zakresie wzmacniania więzi, odbudowy relacji oraz pomocy w przeciwdziałaniu negatywnym skutkom uzależnień.
2. Osób pijących w sposób ryzykowny lub szkodliwy, a także osób uzależnionych od alkoholu – gdyż stanowią grupę wymagającą szczególnych działań profilaktycznych, interwencyjnych i terapeutycznych.
3. Osób używających substancji psychoaktywnych, w tym dopalaczy i narkotyków, oraz osób uzależnionych – z uwagi na potrzebę ochrony zdrowia, zapobiegania rozwojowi uzależnienia oraz minimalizowania jego skutków społecznych i zdrowotnych.
4. Osób zagrożonych uzależnieniami behawioralnymi (np. uzależnienie od Internetu, telefonu, zakupów) – ponieważ nowe formy uzależnień stanowią coraz poważniejsze zagrożenie dla zdrowia psychicznego, rozwoju społecznego i jakości życia.
5. Mieszkańców gminy, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży szkolnej – jako grupy szczególnie podatnej na inicjację zachowań ryzykownych i uzależnień, wymagającej edukacji, profilaktyki oraz wczesnego wsparcia.

ZADANIA DO REALIZACJI:

ZWIĘKSZANIE DOSTĘPNOŚCI POMOCY TERAPEUTYCZNEJ I REHABILITACYJNEJ DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH

1. Kontynuacja działań Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego, do którego podstawowych zadań należy:

- nawiązywanie pierwszego kontaktu z osobami i rodzinami z problemem uzależnień oraz przemocy domowej,

---

⁹⁾ Diagnoza Lokalnych Zagrożeń - Murowana Goślina 2025 rok.

- motywowanie osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnień,
- kierowanie do leczenia specjalistycznego oraz do korzystania z pomocy grup samopomocowych,
- doradztwo i konsultacje specjalistów (m.in. psycholog, prawnik, terapeuta),
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym poprzez prowadzenie rozmów podtrzymujących,
- prowadzenie grupy wsparcia dla uzależnionych oraz grupy wsparcia dla współuzależnionych,
- prowadzenie grupy wsparcia dla rodzin oraz grupy wsparcia dla młodzieży,
- wspieranie grup samopomocowych oraz tworzenie przestrzeni dla ich spotkań (AA, Al-Anon).
- gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy włączonych w systemową pomoc rodzinom,
- rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwości uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
- udostępnianie materiałów o charakterze informacyjno-edukacyjnym,

Zakres finansowania działalności PIK obejmuje m.in:

- ponoszenie kosztów najmu pomieszczeń PIK,
- abonament telefoniczny,
- wynagrodzenie osób pełniących dyżury,
- zakup materiałów informacyjnych i edukacyjnych, książek oraz specjalistycznej prasy,
- zakup artykułów papierniczo-biurowych do prowadzenia zajęć oraz dokumentowania pracy PIK,
- zakup materiałów, przeprowadzanie remontów i bieżących napraw oraz systematyczne wyposażanie Punktu w sprzęt, umożliwiający poprawę jakości świadczonych usług,
- finansowanie udziału w szkoleniach i kursach osób wykonujących zadania w PIK.

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia,
- kierowanie osób uzależnionych od alkoholu na badanie przez biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
- występowanie do sądu z wnioskiem o wszczęcie procedury zobowiązania do leczenia osób uzależnionych od alkoholu,
- monitorowanie sytuacji osoby zobowiązanej do leczenia.

Zakres finansowania obejmuje m.in.:

- koszty opinii biegłych,
- opłaty sądowe, w tym związane ze składaniem wniosku o wszczęcie procedury zobowiązania do leczenia i wydanie odpisu postanowienia,
- opłaty pocztowe i zakup materiałów biurowych,
- wynagrodzenie członków GKRPA,

3. Inne działania:

- kierowanie niezatrudnionych osób uzależnionych i członków ich rodzin do lokalnego Klubu Pracy celem reintegracji zawodowej umożliwiającej powrót na rynek pracy (oferty pracy, szkolenia, doradztwo zawodowe).

UDZIELANIE RODZINOM, W KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ PROBLEMY UZALEŻNIEŃ, POMOCY PSYCHOSPOŁECZNEJ I PRAWNEJ, A W SZCZEGÓLNOŚCI OCHRONY PRZED PRZEMOCĄ

1. Poradnictwo psychologiczne i prawne w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym.

2. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w gminie Murowana Goślina na lata 2024-2030.

PROWADZENIE PROFILAKTYCZNEJ DZIAŁALNOŚCI INFORMACYJNEJ I EDUKACYJNEJ ORAZ DZIAŁALNOŚCI SZKOLENIOWEJ W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII ORAZ UZALEŻNIENIOM BEHAWIORALNYM, W SZCZEGÓLNOŚCI DLA DZIECI I MŁODZIEŻY, W TYM PROWADZENIE POZALEKCYJNYCH ZAJĘĆ SPORTOWYCH, A TAKŻE DZIAŁAŃ NA RZECZ DOŻYWIANIA DZIECI UCZESTNICZĄCYCH W POZALEKCYJNYCH PROGRAMACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH I SOCJOTERAPEUTYCZNYCH

1. Zajęcia o charakterze opiekuńczo-wychowawczym:

·prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych ukierunkowanych na wsparcie, wychowanie i integrację, służącą budowaniu pozytywnych relacji oraz rozwijaniu umiejętności społecznych. Zajęcia opierają się głównie na profilaktyce uzależnień i przeciwdziałaniu przemocy dla dzieci (proponowane miejsca realizacji - w świetlicy, w Szkole Podstawowej w Długiej Goślinie, w świetlicy w Szkole Podstawowej w Białężynie, Świetlicy wiejskiej w Przebędowie). Dopuszcza się w ciągu realizacji Programu zmianę lokalizacji miejsc, zakończenie prowadzenia zajęć w konkretnym miejscu lub powstanie nowych miejsc prowadzenia zajęć opiekuńczo-wychowawczych w miarę lokalnych potrzeb i możliwości finansowych,

- organizacja wigilii dla dzieci,
- organizacja festynów, imprez sportowych i innych imprez o charakterze profilaktycznym,
- organizacja kampanii i programów profilaktycznych,
- organizacja wyjazdów, w tym wakacyjnych oraz innych zajęć profilaktycznych, pozalekcyjnych i sportowych.

Zakres finansowania obejmuje m.in.:

- wynagrodzenie dla wychowawców i opiekunów zajęć,
- dożywianie uczestników zajęć,
- zakup materiałów papierniczych, biurowych, dydaktycznych i innych niezbędnych do prowadzenia zajęć,
- finansowanie wypoczynku letniego i zimowego,
- finansowanie wyjazdów,
- zakup paczek gwiazdkowych i pokrycie kosztów wigilii,
- zakup materiałów edukacyjnych, dydaktycznych oraz sprzętu umożliwiającego poprawę jakości realizowanych zajęć,

2. Wspieranie aktywnych form spędzania czasu wolnego promujących zdrowy styl życia:

- organizacja wyjazdów o charakterze profilaktycznym, edukacyjnym i terapeutycznym,
- wspieranie organizacji wypoczynku letniego i zimowego,
- współpraca z klubami sportowymi i uczniowskimi klubami sportowymi,
- wspieranie zajęć sportowych, w tym tych organizowanych przez szkoły,
- realizacja innych działań o charakterze sportowo-rekreacyjnym w ramach zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży.

Zakres finansowania obejmuje m.in.:

- dofinansowanie organizacji zajęć sportowych,

- finansowanie wyjazdów, w tym wypoczynku letniego i zimowego,
- finansowanie działań promujących aktywny sposób spędzania czasu wolnego.

3. Realizacja programów profilaktyki uzależnień:

- realizacja szkolnych i środowiskowych programów profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy,
- organizacja własnych kampanii z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy,
- przygotowanie i prowadzenie własnych akcji oraz inicjatyw związanych z profilaktyką i przeciwdziałaniem uzależnieniom i przemocy,
- realizacja rekomendowanych programów uzależnień
- warsztaty i szkolenia dla rodziców, w tym Szkoła dla Rodziców i Rodzeństwo bez rywalizacji.

Zakres finansowania obejmuje m.in.:

- zakup materiałów profilaktycznych, w tym plakatów i ulotek niezbędnych do realizacji programów i kampanii profilaktycznych,
- zakup szkolnych i środowiskowych programów profilaktycznych w tym przedstawień i pogadanek,
- zakup nagród i gadżetów.

4. Prowadzenie powszechnej edukacji profilaktycznej w zakresie szkodliwości alkoholu i innych substancji uzależniających oraz promującej zdrowy styl życia:

- rozpowszechnianie informacji o miejscach pomocy,
- prowadzenie lokalnych działań edukacyjnych,
- udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno-edukacyjnych,
- podejmowanie działań edukacyjnych dotyczących zachowania abstynencji przez kobiety w ciąży,
- udział w kampaniach promujących trzeźwość za kierownicą,
- organizowanie koncertów, spektakli, warsztatów, pogadanek, prelekcji o tematyce dotyczącej szkodliwości alkoholu i przeciwdziałania przemocy,
- zakup nagród oraz dofinansowanie zakupu materiałów umożliwiających przeprowadzanie imprez z elementami profilaktyki,
- organizacja kampanii mającej na celu powstrzymanie sprzedaży alkoholu nieletnim,
- podnoszenie kwalifikacji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- szkolenia dla osób stykających się na co dzień z osobami uzależnionymi oraz realizatorów programów i zajęć profilaktycznych.

Zakres finansowania obejmuje m.in.:

- wykonanie i zakup materiałów profilaktycznych - prasa, książki, broszury, plakaty oraz inne materiały informacyjne, edukacyjne i promocyjne,
- finansowanie szkoleń, kursów oraz innych form podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

WSPOMAGANIE DZIAŁANOŚCI INSTYTUCJI, STOWARZYSZEŃ I OSÓB FIZYCZNYCH, SŁUŻĄCEJ ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Wspieranie działalności Grup Wsparcia dla Uzależnionych i Współuzależnionych oraz Grupy Anonimowych Alkoholików „Nowa para okularów”.

Zakres finansowania obejmuje m.in.:

- użyczanie pomieszczeń na działalność Gupy AA,
- dofinansowanie wyjazdów na spotkania grup trzeźwościowych i ich rodzin,
- dofinansowanie imprez integracyjnych grup trzeźwościowych i członków ich rodzin,

2. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej propagowaniu trzeźwości oraz rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

3. Wspieranie działalności organizacji pozarządowych poprzez udzielanie dotacji na realizację zadań publicznych z zakresu profilaktyki alkoholowej w drodze otwartych konkursów ofert (realizacja w miarę potrzeb).

4. Promowanie ciekawych projektów, przedsięwzięć i inicjatyw społecznych w zakresie profilaktyki uzależnień oraz promowania zdrowego stylu życia (finansowanie w miarę potrzeb).

Współpraca z :

- Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia,
- organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w celu realizacji zadań zawartych w Programie.

PODEJMOWANIE INTERWENCJI W ZWIĄZKU Z NARUSZENIEM PRZEPISÓW OKREŚLONYCH W ART. 13¹ I ART. 15 USTAWY O WYCHOWANIU W TRZEŹWOŚCI

1. Kontrola zasad sprzedaży napojów alkoholowych w punktach prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych prowadzona jest przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na podstawie upoważnień wydanych przez Burmistrza Miasta i Gminy Murowana Goślina. W czynnościach kontrolnych mogą brać udział inne upoważnione przez Burmistrza Miasta i Gminy Murowana Goślina osoby.

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wydaje opinię, o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej dotyczącą wniosku o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

3. Szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych – rozpowszechnianie ulotek i materiałów edukacyjnych.

GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powoływani są przez Burmistrza Miasta i Gminy Murowana Goślina zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W skład Komisji wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Szkolenia finansowane są z opłat z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

1. Inicjowanie działań dotyczących realizacji Programu.
2. Współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
3. Prowadzenie działalności informacyjnej, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
4. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu w stosunku do osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, w tym:
  - motywowanie osób do podjęcia leczenia odwykowego,
  - udzielanie informacji o sposobach i miejscach uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
  - kierowanie osób zgłoszonych do Komisji na specjalistyczne badania diagnostyczne (diagnoza choroby alkoholowej),
  - kierowanie do sądu wniosków w sprawie orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
  - udział w postępowaniu sądowym.

5. Wydawanie opinii o zgodności z uchwałami Rady Miejskiej w Murowanej Goślinie lokalizacji punktów sprzedaży alkoholu, zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

6. Prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń zgodnie z przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

7. Udział w pracach zespołu interdyscyplinarnego oraz grup roboczych w związku z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Za udział w posiedzeniach Komisji oraz wykonywanie innych czynności związanych z pracami Komisji jej członkowie otrzymują stałe miesięczne wynagrodzenie w wysokości 850,00 zł brutto. Umniesza się wysokość wynagrodzenia za nieobecność na posiedzeniach Komisji proporcjonalnie do ilości posiedzeń w miesiącu. Wynagrodzenie wypłacane jest zgodnie z listą obecności, potwierdzającą udział w posiedzeniach.

REALIZACJA LOKALNEJ MIĘDZYSEKTOROWEJ POLITYKI PRZECIWDZIAŁANIA NEGATYWNYM SKUTKOM SPOŻYWANIA ALKOHOLU

Opłaty pochodzące z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowania jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml przeznaczone będą na realizację zadań o których mowa w art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz na realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

W ramach zadania planowane jest pomoc finansowa w formie dotacji celowej dla Powiatu Poznańskiego na zadanie z zakresu ochrony zdrowia polegającej na pokryciu części kosztów tzw. "gotowości izby wytrzeźwień" do przyjmowania i pobytu osób nietrzeźwych z terenu Gminy Murowana Goślina oraz dotacje celowe dla organizacji prowadzących działalność pożytku publicznego na realizację zadań publicznych z zakresu profilaktyki uzależnień.

Rozdział 3.

Monitorowanie programu i wskaźniki realizacji celów.

Realizacja Programu będzie monitorowana poprzez regularne gromadzenie oraz analizowanie danych, co pozwoli ocenić skuteczność poszczególnych działań, zwłaszcza po ich zakończeniu. Zgromadzone informacje posłużą jako podstawa do podejmowania decyzji o wprowadzaniu nowych inicjatyw lub modyfikowaniu już prowadzonych — poprzez ich rozszerzanie bądź ograniczanie. Monitorowanie problematyki związanej z uzależnieniami odbywa się również dzięki cyklicznym badaniom społecznym prowadzonym na terenie Gminy, obejmującym m.in. uczniów, dorosłych mieszkańców oraz osoby prowadzące sprzedaż napojów alkoholowych.

3.1. Wskaźniki realizacji zadań:

- liczba osób uzależnionych i pijących szkodliwie, członków ich rodzin oraz ofiar i sprawców przemocy korzystających ze wsparcia PIK,
- liczba uczestników Grupy Wsparcia dla Uzależnionych,
- liczba uczestników Grupy Wsparcia dla Współuzależnionych,
- liczba osób, wobec których prowadzono postępowanie o zobowiązanie do leczenia uzależnienia,
- liczba osób skierowanych na badanie do biegłych celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia,
- liczba osób uzależnionych i członków ich rodzin, z którymi przeprowadziła rozmowy GKRPA,
- liczba rodzin z problemem uzależnienia i przemocy w rodzinie objętych pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej,
- liczba uczestników zajęć opiekuńczo-wychowawczych o charakterze profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy,
- liczba dzieci, młodzieży, nauczycieli i rodziców objętych szkolnymi programami profilaktycznymi,

- liczba dzieci i młodzieży oraz dorosłych objętych pozaszkolnymi programami profilaktycznymi,
- liczba osób przeszkolonych w zakresie zapobiegania uzależnieniom,
- liczba dzieci i młodzieży objętych działaniami w ramach zagospodarowania czasu wolnego w okresie ferii i wakacji,
- ilość wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych,
- liczba interwencji domowych przeprowadzonych przez Policję, w tym z użyciem procedury „Niebieskiej Karty”,
- liczba interwencji Policji w związku z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- liczba osób będących pod wpływem alkoholu odwiezionych przez Policję do izby wytrzeźwień lub do domu,
- liczba przestępstw i wykroczeń popełnionych pod wpływem lub w związku z alkoholem.

3.2. Realizatorzy Programu:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
3. Punkt Informacyjno-Konsultacyjny,
4. Zespół Interdyscyplinarny,
4. Policja,
5. Gminne placówki oświatowe,
6. Placówki zdrowia,
7. Centrum Kultury i Sportu,
8. Inne instytucje, organizacje, stowarzyszenia i osoby fizyczne realizujące cele i zadania zawarte w Programie.

Koordinację zadań zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029, powierza się wyznaczonemu pracownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej, który sprawuje nadzór nad formalną i merytoryczną zgodnością działań z zadaniami ujętymi w Programie.

Rozdział 4. Źródła finansowania.

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są środki finansowe budżetu Gminy pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych o których mowa w art. 11¹, art.18, art.18¹ ustawy oraz opłat określonych w art.9² ust. 19 i 20 ustawy dotyczących opłat od napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

Zadania w Programie mogą być finansowane ze środków zewnętrznych, w tym z dotacji przyznawanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego.

Wysokość środków finansowych na realizację zadań Programu określa Rada Miejska w Murowanej Goślinie w drodze uchwały w sprawie budżetu gminy na dany rok.

Uzasadnienie do uchwały Nr .....
Rady Miejskiej w Murowanej Goślinie
z dnia 9 grudnia 2025 r.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.), do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. Zadania te realizowane są w szczególności poprzez gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, który uchwała rada miejska.

Dotychczasowy program obejmował lata 2022–2025 i w związku z końcem okresu jego obowiązywania, konieczne było opracowanie nowego dokumentu programowego na kolejne lata 2026–2029.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026–2029 opracowany został w oparciu o diagnozę lokalnych potrzeb, aktualne dane i doświadczenia z realizacji poprzednich programów. Uwzględnia on kierunki polityki społecznej państwa oraz obowiązujące przepisy prawa. Program stanowi podstawę do podejmowania działań w zakresie profilaktyki, edukacji, wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin, a także finansowania projektów realizowanych przez instytucje i organizacje działające na terenie gminy.

W związku z powyższym, podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2026–2029 jest zasadne i niezbędne do kontynuacji ustawowych działań w tym obszarze.